

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1008/2020
15.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела отмица у саизвршилаштву из члана 134. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Вука Вуковића и браниоца окривљене ББ, адвоката Биљане Кајганић, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 820/14 од 25.04.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1121/19 до 18.02.2020. године, у седници већа одржаној 15.12.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 820/14 од 25.04.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1121/19 до 18.02.2020. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у односу на преостале повреде закона **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као неблагоприятан захтев за заштиту законитости браниоца окривљене ББ, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 820/14 од 25.04.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1121/19 од 18.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 820/14 од 25.04.2019. године, између осталих, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела отмица у саизвршилаштву из члана 134. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од једне године, у које му се урачунава време проведено у притвору од 08.09.2004. до 22.09.2004. године. Окривљени АА, обавезан је да плати паушал у износу од 50.000,00 динара у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Истом пресудом на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, окривљена ББ, ослобођена је од оптужбе да је извршила кривично дело отмица из члана 64. став 1. КЗ РС, у вези члана 22. ОКЗ, те је одлучено да трошкови кривичног поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава. На основу члана

91. и 92. КЗ, и члана 539. и члана 541. ЗКП, од окривљене ББ је одузета имовинска корист прибављена кривичним делом у износу од 2.500 евра и окривљена је обавезана да наведени износ плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1121/19 до 18.02.2020. године делимичним усвајањем жалби браниоца окривљеног АА и браниоца окривљеног ВВ преиначена је првостепена пресуда тако што је, између осталих, окривљени АА оглашен кривим због кривичног дела отмица у саизвршилаштву из члана 134. став 1. у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује на начин како је то прописано Законом о извршењу ванзаводских санкција и мера, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 08.09.2004. до 22.09.2004. године, док су жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду, браниоца окривљене ББ и бранилаца окривљених АА и ВВ у преосталом делу одбијене као неосноване а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости су поднели:

-бранилац окривљеног АА, адвокат Вук Вуковић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1), тачка 2) и тачка 3) ЗКП и члана 439. тачка 1), 2) и 3) у вези са одредбом члана 485. став 1. тачка 1) у вези става 2. и става 4. ЗКП, уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети захтев те да преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да укине пресуду Апелационог суда у Београду и предмет врати истом суду на поновно одлучивање по редовном правном леку, као и да се одложи извршење правноснажне пресуде до одлучивања по поднетом захтеву;

-бранилац окривљене ББ, адвоката Биљана Кајганић, због повреде закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљену ослободити од обавезе да уплати износ од 2.500 евра на име одузимања имовинске користи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним одлукама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Поднетим захтевом браниоца окривљеног АА се указује да су побијане правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, пре свега јер је првостепени суд у изреку пресуде додао да је окривљени АА поступао: „свестан својих дела и њихове забрањености чије је извршење хтео“, чиме је додат битан субјективни елемент бића кривичног дела који у оптужници не постоји.

Врховни касациони суд изнети навод, браниоца окривљеног, оцењује као неоснован и нетачан, с`обзиром на то да је на записнику са припремног рочишта одржаном пред Вишим судом у Београду К 820/14 од 26.10.2016. констатовано да заменик Вишег јавног тужиоца у Београду Александар Исаиловић, у присуству, између осталих, окривљеног АА и адвоката Вука Вуковића, прецизира диспозитив оптужнице тако што у четвртом реду диспозитива након речи „новац“ додаје речи „у урачунљивом стању, свесни да је њихово дело забрањено и чије су извршење хтели“ уз истовремену измену правне квалификације кривичног дела тако што је окривљенима ставио на терет извршење кривичног дела отмица из члана 134. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, док у преосталом делу оптужница остаје непромењена. Дакле, изрека правноснажне осуђујуће пресуде, против окривљеног АА је идентична диспозитиву оптужнице Вишег јавног тужиоца у Београду Кт 1630/04 од 17.12.2004. године измењене 26.10.2016. године.

Надаље, на исту битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП се указује и наводима да је првостепеном пресудом, што „другостепени суд задржава“ опис дела битно измењен на штету окривљеног АА додавањем извршилаца и више криминалне активности - повећањем у односу на оптужницу у циљу отежања положаја окривљеног - „испуштањем“ навода оптужнице „да је оштећеном наредио да скупии 15.000 евра“, обртањем следа догађаја из оптужнице утврђујући да је прво извадио пиштољ и наредио да позива пријатеље и додавањем дела догађаја на „шљункари“.

Врховни касациони суд и ове наводе, у захтеву браниоца окривљеног оцењује као неосноване и нетачне с`обзиром да је у диспозитиву оптужног акта окривљеном стављено на терет, између осталог, да је оштећеном наредио „да зове своје пријатеље и сакупи новац у износу од 15.000 евра“, док је правноснажно осуђен тако што је у изреци другостепене пресуде означено „зове своје пријатеље и сакупи новац“. Дакле, у конкретном случају када је из изреке пресуде изостављен износ од 15.000 евра не може бити речи о прекорачењу оптужбе у смислу повећања криминалне активности окривљеног код извршења дела, већ о повољнијем положају окривљеног.

Поред наведеног, на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП захтевом браниоца се указује и наводима да је другостепени суд изменио оптужницу „тако што је, упрошћено речено, реч изнуда заменио речју принуда“.

Врховни касациони суд и ове наводе, браниоца окривљеног оценио као неосноване. Наиме, у диспозитиву оптужнице је окривљеном стављено на терет „са намером да га не пунте на слободу док од њега не изнуде новац“, а у изреци другостепене пресуде је наведено „у намери да га принуди да нешто учини“. Дакле, означеном изменом оптужног акта није дошло до измене битних обележја кривичног дела већ се ради само о језичкој измени у смислу описа који одговара утврђеном чињеничном стању на претресу одржаном пред другостепеним судом дана 18.02.2020. године.

Дакле, Врховни касациони суд налази да оптужба није прекорачена и да побијане правноснажне пресуде нису донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, како се то неосновано наводи у захтеву браниоца окривљеног.

Поред тога, поднетим захтевом браниоца окривљеног се изричито нумерички указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, али уз образложење да је суд погрешно закључио да је окривљени АА са два неутврђена саизвршиоца претњом одвезао и задржао оштећеног, јер из свих изведених доказа а посебно исказа самог оштећеног је јасно да се то није десило; да првостепени и другостепени суд нису правилно ценили исказе оштећених који се разликују током кривичног поступка те да је на погрешно утврђено чињенично стање погрешно примењен закон.

Врховни касациони суд налази да се изнетим наводима суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање односно одредбу члана 440. ЗКП која не представља законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране браниоца окривљеног, у смислу члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП.

Поднетим захтевом браниоца окривљеног се указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП која представља законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости али уз образложење да је суд приликом одлучивања пропустио да узме у обзир све олакшавајуће околности на страни окривљеног на које је одбрана указивала, а да је правилно оценио исте окривљеном је требало казну максимално ублажити до шест месеци и одредити извршење у просторијама где станује, чиме се по налажењу Врховног касационог суда, суштински указује на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП која такође не представља законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране браниоца окривљеног.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву такође указује и на повреду одредбе члана 449. став 1. ЗКП, те повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, које не представљају законске разлоге, у смислу члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране браниоца окривљеног, те је захтев и у наведеном делу оцењен као недозвољен.

Испитујући захтев за заштиту законитости браниоца окривљене ББ, Врховни касациони суд је нашао да је захтев неблаговремен.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП, прописано је да због набројаних повреда тог законика, учињених у првостепеном и поступку пред апелационим судом, окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редован правни лек. Овај рок важи и за браниоца окривљеног сагласно одредби члана 71. тачка 5) ЗКП, којом су права браниоца ограничена правима која у поступку има окривљени.

С обзиром на то да из списка предмета произлази да је окривљена ББ, другостепену пресуду лично примила дана 24.03.2020. године, а да је њен бранилац,

адвокат Биљана Кајагњић, захтев за заштиту законитости против наведених пресуда поднела дана 02.07.2020. године, дакле, по протеку законом прописаног рока из члана 485. став 4. ЗКП за подношење овог ванредног правног лека, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљене ББ, оценио као неблаговремен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар - саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић